

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

STRUČNĚ A PŘEHLEDNĚ

Přehled praktických informací ze zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 29/2001 Sb. a vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádí zákon o sociálních službách.

I. PŘEDMĚT ÚPRAVY (§ 1 ZSS)

- podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči
- podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb
- výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb
- inspekce poskytování sociálních služeb
- právní činnosti v sociálních službách
- povolání sociálního pracovníka (§ 1 odst. 2)

II. ZÁKLADNÍ ZÁSADY (§ 2 ZSS)

- Každá osoba má nárok na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení.
- Rozsah a forma pomoci a podpory poskytnuté prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost osob.
- Pomoc musí:
 - vycházet z individuálně určených potřeb osob
 - působit na osoby aktivně
 - podporovat rozvoj jejich samostatnosti
 - motivovat je k takovému činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace
 - posilovat sociální začleňování.
- Sociální služby musí být poskytovány:
 - v zájmu osob
 - v náležité kvalitě
 - způsoby důsledně zajišťujícími dodržování lidských práv a základních svobod osob.

III. ZÁKLADNÍ POJMY (§ 3 ZSS)

- Sociální služba** - činnost nebo soubor činností podle ZSS zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení
- nepříznivá sociální situace** - oslabení nebo ztráta schopnosti řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením z důvodu:
 - věku a nepříznivého zdravotního stavu
 - krizové sociální situace
 - zvláštní osobnosti a způsobu života vedoucích ke konfliktu se společností,
 - sociálně znevýhodňujícího prostředí
 - ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby
- dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav** - nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden rok, a který omezuje duševní, smyslové nebo fyzické schopnosti a má vliv na péči o vlastní osobu a soběstačnost
- přírozené sociální prostředí**
 - rodina a sociální vazby k osobám blízkým
 - domácnost osobu a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost
 - místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity
- sociální začleňování** - proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitosti a možnosti, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný
- sociální vyloučení** - vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace
- zdravotní postižení** - tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby
- plán rozvoje sociálních služeb** - výsledek procesu aktivního zjišťování potřeb osob ve stanoveném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů, jehož obsahem je popis a analýza

IV. CÍL A ÚČEL SLUŽBY

- Sociální poradenství (§ 37 ZSS) - poskytuje osobám potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace.
- Služby sociální péče (§ 38 ZSS) - napomáhat osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případěch, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.
- Služby sociální prevence (§ 53 ZSS) - napomáhat zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsobu života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňujícího prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

V. CÍLOVÁ SKUPINA SOCIÁLNÍ SLUŽBY (§§ 39-70 ZSS)

- Osobní asistence** - osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.
- Pečovatelská služba** - osoby, které mají sníženou

- existujících zdrojů a potřeb, včetně ekonomického vyhodnocení, strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb, povinnosti zúčastněných subjektů, způsob sledování a vyhodnocování plnění plánu a způsob, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb
- náplň práce sociálního pracovníka** (§ 109 ZSS)
 - sociální šetření
 - sociální agendy včetně řešení sociálně právních problémů v zařízeních poskytujících služby sociální péče
 - sociálně právní poradenství
 - analytická, metodická a koncepční činnost v sociální oblasti
 - odborné činnosti v zařízeních poskytujících služby sociální prevence
 - depistážní činnost
 - poskytování krizové pomoci
 - sociální poradenství
 - sociální rehabilitace
- náplň práce pracovníka v soc. službách** (§ 116 ZSS)
 - prímá obslužná péče** - návčiv jednoduchých denních činností, podpora soběstačnosti, posilování životní aktivity, vytváření základních sociálních a společenských kontaktů, uspokojování psychosociálních potřeb, pomoc při osobní hygieně, oblékání, manipulaci s přístroji, pomůckami, prádlem, udržování čistoty a osobní hygieny
 - základní výchovná nepedagogická činnost** - prohlubování a upevňování základních hygienických a společenských návyků, působení na vytváření a rozvíjení pracovních návyků, manuálních zručnosti a pracovní aktivitu, provádění volnočasových aktivit zaměřených na rozvíjení osobnosti, zájmů, znalosti a tvořivých schopností formou výtvarné, hudební a pohybové výchovy, zabezpečování zájmové a kulturní aktivity a provádění osobní asistence
 - pečovatelská činnost** v domácnosti osoby - vykonávání prací spojených s přímým stykem s osobami s fyzickými a psychickými obtížemi, komplexní péče o jejich domácnost, zajišťování sociální pomoci, provádění sociálních depistáží pro vedení sociálního pracovníka, poskytování pomoci při vytváření sociálních a společenských kontaktů a psychické aktivizaci, organizační zabezpečování a komplexní koordinování pečovatelské činnosti

- Domovy pro osoby se zdravotním postižením** - osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby
- Domovy pro seniory** - osoby, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby
- Domovy se zvláštním režimem** - osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osoby se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, které mají sníženou soběstačnost z důvodu těchto onemocnění, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby
- Chráněné bydlení** - osoby, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby
- Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče** - osoby, které již nevyžadují ústavní zdravotní péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení ústavní péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc osobou blízkou nebo jinou fyzickou osobou nebo zajištěno poskytováním terénních nebo ambulancních sociálních služeb anebo pobytových sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb.
- Raná péče** - dítě a rodiče dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivé sociální situace.
- Telefonická krizová pomoc** - osoby, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života nebo v jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami.
- Tlumocnické služby** - osoby s poruchami komunikace způsobenými především smyslovým postižením, které zamezují běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby.
- Azylové domy** - osoby v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení.
- Domy na půl cesty** - osoby do 26 let věku, které po dosažení zletlosti používají školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a osoby,

- orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí: rozlišování známých osob a cizích osob, znalost hodin, rozlišení denní doby, orientování se v místě bydliště, prostředí školy nebo zaměstnání, zvládní pouličního provozu, dosažení cíle své cesty, rozlišení zvuků mimo přirozené prostředí; nakládání s penězi nebo jinými cennostmi: znalost hodnoty peněz, rozpoznání hodnoty jednotlivých bankovek a mincí, rozlišení hodnoty věcí;
- obstarávání osobních záležitostí: styk a jednání se školou, zájmovými organizacemi, jednání se zaměstnavatelem, orgány veřejné moci, zdravotnickými zařízeními, bankou, obstarání si služeb, rozlišení a vyplnění dokumentů a tiskopisů;
- uspořádání času, plánování života: dodržování denního a nočního režimu, plánování a uspořádání osobních aktivit během dne a během týdne, rozdělení času na pracovní a domácí aktivity a na volný čas, využití času podle potřeb a zájmů;
- zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku: předškolské vzdělávání a výchova, školní vzdělávání a výchova, získávání nových dovedností, mimopracovní aktivity podle zájmu a místních možností, zejména hry, sport, kultura, rekreace, vstupování do vztahů a udržování vztahů s jinými osobami podle potřeb a zájmů;
- soběstačnost ve stravování
 - obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování): plánování nákupu, vyhledání příslušného obchodu, výběr zboží, zaplacení nákupu, přinesení běžného nákupu, uložení nákupu; sezení;
 - schopnost vydržet v poloze v sedě: schopnost vydržet z důvodu zdravotního nebo zdravotního postižení v poloze v sedě po dobu alespoň 30 minut, udržování polohy těla v požadované poloze při delším sezení;
 - stání, schopnost vydržet stát: stání, popřípadě s přidržováním nebo s oporou o kompenzační pomůcku, setrvání ve stoju, popřípadě s přidržováním nebo s oporou po dobu alespoň 10 minut;
 - premistování předmětů denní potřeby: vykonávání koordinovaných činností při manipulaci s předměty, rozlišení předmětů, uchopení předmětu rukou nebo oběma rukama, zdvihnutí předmětu ze stolu, ze země, přenesení předmětu z jednoho místa na druhé, vyhledání a rozeznání předmětů;
 - chůze po rovině: chůze, popřípadě s použitím kompenzačních pomůcek krok za krokem, chůze v bytě, chůze v bezprostředním okolí bydliště, udržení požadovaného směru chůze, chůze okolo překážek;
 - chůze po schodech nahoru a dolů: chůze po stupních směrem nahoru a dolů, popřípadě s použitím opory o horní končetiny nebo kompenzační pomůcky;
- Sebeobsluha při oblékání
 - výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení: výběr oblečení odpovídajícího situaci, prostředí a klimatickým podmínkám, rozeznání jednotlivých částí oblečení, vrstvení oblečení ve správném pořadí;
 - oblekání, svlékání, obouvání, zouvání: oblekání spodního a vrchního oděvu na různé části těla, obutí vhodné obuvi, svlékání oděvu z horní a dolní části těla, zouvání;
- Orientace v přirozeném prostředí:** orientování se v prostoru bytu, popřípadě i s použitím kompenzační pomůcky, orientování se v okolí domu, školy nebo školského zařízení, popřípadě i s použitím kompenzační pomůcky, poznavání blízkých osob, opuštění bytu nebo zařízení, ve kterém je osoba ubytována, opětovný návrat do bytu nebo do zařízení, ve kterém je osoba ubytována, rozlišování zvuků a jejich směrů;
- Sebeobsluha v péči o vlastní zdraví**
 - provedení si jednoduchého ošetření:ošetření kůže, výměna jednoduché pomůcky nebo zdravotnického prostředku, přiložení ortézy nebo protězy, dodržování diety, provádění cvičení, měření tělesné teploty, vyhledání nebo přivolání pomoci;
 - dodržování léčebného režimu: dodržování pokynů ošetřujícího lékaře, příprava léků, rozpoznaní správného léku, pravidelné užívání léků, aplikace podkožních injekcí, provádění inhalací, převazů, rehabilitace;

VI. PŮSOBNOST PŘI ZAJIŠTĚNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (§§ 92 - 96 ZSS)

- Zajištění sociálních služeb v mimořádné situaci (Obecní úřad obce s rozšířenou působností - OURP, Krajský úřad - KU)
- Koordinace poskytování sociálních služeb osobám ohroženým sociálním vyloučením v zákonem daných údobích (OURP, KU)
- Prověřování podmínek pro poskytnutí služeb sociální péče osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení (OURP)
- Zjišťování potřeb poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území (OURP, KU)
- Zajišťování dostupnosti informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území (obec, kraj)

IX. ÚKONY PÉČE O VLASTNÍ OSOBU A ÚKONY SOBĚSTAČNOSTI (příloha 1 prováděcí vyhlášky)

- komunikace smlouvy, písemná, neverbální: přijímání a vytváření smysluplných mluvených zpráv a srozumitelné řeči s použitím kompenzačních pomůcek, například naslouchadla, přijímání a vytváření smysluplných písemných zpráv, popřípadě s použitím kompenzační pomůcky, například brýlí, pochopení významu a obsahu přijímaných a sdělovaných zpráv a informací, komunikace prostřednictvím gest a zvuků;

- orientace v úkolu, vybavení potravin, otevírání nápojů; podávání a porcování stravy; podávání stravy v obvyklém denním režimu; schopnost dát stravu na talíř nebo misku a jejich přenesení, rozdělení stravy na menší kousky za používání alespoň lžice, míchání, lití tekutin, uchopení nádoby s nápojem, spolehlivě a bezpečně přenesení nápoje, lahve, šálku či jiné nádoby; přijímání stravy, dodržování pitného režimu: přenesení stravy k ústům alespoň lžicí, přenesení nápoje k ústům, konzumace stravy a nápojů obvyklým způsobem;
- Sebeobsluha při osobní hygieně**
 - mytí těla: umytí rukou, obličejů, utírání se; koupání nebo sprchování: provedení celkové hygieny, včetně vlasů, péče o pokožku;
 - péče o ústa, vlasy, nehty, holení: čištění zubů nebo zubní protězy, česání vlasů, čištění nehtů, stříhání nebo opolívání nehtů, holení;
- Výkon fyziologické potřeby včetně hygieny:** regulace vyprazdňování čes a stolice, zaujetí vhodné polohy při výkonu fyziologické potřeby, manipulace s oděvem před a po vyprazdnění, očista pro provedení fyziologické potřeby, vyhledání WC;
- Ovládání tělesného pohybu**
 - vstávání z lůžka, ulehání, změna poloh: změna polohy těla z polohy v leže do polohy v sedě nebo ve stoju a opačně, popřípadě s přidržováním nebo s oporou, změna polohy ze sedu a do sedu, změna polohy z boku na bok, sezení;
 - schopnost vydržet v poloze v sedě: schopnost vydržet z důvodu zdravotního nebo zdravotního postižení v poloze v sedě po dobu alespoň 30 minut, udržování polohy těla v požadované poloze při delším sezení;
 - stání, schopnost vydržet stát: stání, popřípadě s přidržováním nebo s oporou o kompenzační pomůcku, setrvání ve stoju, popřípadě s přidržováním nebo s oporou po dobu alespoň 10 minut;
 - premistování předmětů denní potřeby: vykonávání koordinovaných činností při manipulaci s předměty, rozlišení předmětů, uchopení předmětu rukou nebo oběma rukama, zdvihnutí předmětu ze stolu, ze země, přenesení předmětu z jednoho místa na druhé, vyhledání a rozeznání předmětů;
 - chůze po rovině: chůze, popřípadě s použitím kompenzačních pomůcek krok za krokem, chůze v bytě, chůze v bezprostředním okolí bydliště, udržení požadovaného směru chůze, chůze okolo překážek;
 - chůze po schodech nahoru a dolů: chůze po stupních směrem nahoru a dolů, popřípadě s použitím opory o horní končetiny nebo kompenzační pomůcky;
- Sebeobsluha při oblékání**
 - výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení: výběr oblečení odpovídajícího situaci, prostředí a klimatickým podmínkám, rozeznání jednotlivých částí oblečení, vrstvení oblečení ve správném pořadí;
 - oblekání, svlékání, obouvání, zouvání: oblekání spodního a vrchního oděvu na různé části těla, obutí vhodné obuvi, svlékání oděvu z horní a dolní části těla, zouvání;
- Orientace v přirozeném prostředí:** orientování se v prostoru bytu, popřípadě i s použitím kompenzační pomůcky, orientování se v okolí domu, školy nebo školského zařízení, popřípadě i s použitím kompenzační pomůcky, poznavání blízkých osob, opuštění bytu nebo zařízení, ve kterém je osoba ubytována, opětovný návrat do bytu nebo do zařízení, ve kterém je osoba ubytována, rozlišování zvuků a jejich směrů;
- Sebeobsluha v péči o vlastní zdraví**
 - provedení si jednoduchého ošetření:ošetření kůže, výměna jednoduché pomůcky nebo zdravotnického prostředku, přiložení ortézy nebo protězy, dodržování diety, provádění cvičení, měření tělesné teploty, vyhledání nebo přivolání pomoci;
 - dodržování léčebného režimu: dodržování pokynů ošetřujícího lékaře, příprava léků, rozpoznaní správného léku, pravidelné užívání léků, aplikace podkožních injekcí, provádění inhalací, převazů, rehabilitace;

VII. PŮSOBNOST PŘI ZAJIŠTĚNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (§§ 92 - 96 ZSS)

- Účel a podmínky poskytování příspěvku a jeho výše (§§ 7 - 8 ZSS) - poskytuje se za účelem zajištění potřebné pomoci osobě starší jednoho roku, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v dále uvedeném počtu úkonů a výši (v Kč)

stupeň závislosti	počet úkonů		měsíční výše příspěvku	
	věk nad 18 let	věk do 18 let	věk nad 18 let	věk do 18 let
I. lehká	13-18	6-10	2.000	3.000
II. středně těžká	19-24	11-15	4.000	5.000
III. těžká	25-30	16-20	8.000	9.000
IV. úplná	31 a více	21 a více	11.000	11.000

- Vznik nároku na příspěvek a jeho výplatu § 13 ZSS - nejdříve od počátku kalendářního měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o přiznání příspěvku.
- Změna nároku na příspěvek a jeho výplatu (§ 14 ZSS)
 - zvýšení od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém nastala následující změna:
 - byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce
 - byl neprávem odepřen
 - byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží
 - zastavení nebo snížení od prvního dne kalendářního měsíce, následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém nastala následující změna:
 - byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce
 - byl přiznán nebo se vyplácí neprávem
- Zánik nároku na příspěvek a jeho výplatu (§ 15 ZSS) uplynutím 1 roku ode dne, od kterého příspěvek nebo jeho část náleží, nejde-li o případy uvedené v bodě 3.1.
- Přechod nároku na příspěvek a jeho výplatu, jeho postoupení a sračky (§§ 16 - 17 ZSS)
 - v případě úmrtí oprávněné osoby na manželza, děti a rodiče, jestliže si žili v době její smrti v domácnosti.
 - příspěvek nepodléhá výkonu rozhodnutí, nemůže být předmětem dohody o sračkách a nárok na něj nelze postoupit ani dát do zástavy, není předmětem dědictví.
- Způsob výplaty příspěvku (§ 18 ZSS) vyplácí obecní úřad obce s rozšířenou působností měsíčně, a to v kalendářním měsíci, za který náleží.
- Osoby oprávněné přijímat příspěvek a jejich povinnosti (§§19 - 21 ZSS)
 - Zadatel, příjemce a tzv. jiný příjemce (zákoný zástupce nebo osoba, které byl nezletilý příjemce svěřen do péče) jsou povinni zejména:
 - podrobit se sociálnímu šetření a vyšetření zdravotního stavu
 - osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu a dát písemný souhlas k ověření těchto skutečností a do 8 dnů písemně ohlásit (osvědčit) jejich změny
 - využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci
 - zvláštní příjemce, který je ustanoven obecním úřadem obce s rozšířenou působností v případech, kdy osoba uvedená sub 7.1. nemůže příspěvek přijímat, nebo ho nevyužívá k zajištění potřebné pomoci, je povinen zejména:
 - příspěvek používat ve prospěch a podle pokynů oprávněné osoby
 - na žádost příslušného úřadu podat ve lhůtě 1 měsíce písemně vyúčtování příspěvku

VI. POVINNOSTI POSKYTOVATELŮ (§ 88 ZSS)

- srozumitelným způsobem zajišťovat dostupnost informací o druhu, místě, cílech, cílové skupině, kapacitě a způsobu poskytování sociálních služeb srozumitelným způsobem informovat zájemce o sociální službu o
 - všech povinnostech, které pro něho vyplývají ze smlouvy o poskytování sociálních služeb
 - způsobu poskytování sociálních služeb
 - úhradách za tyto služby
- vytvářet při poskytování sociálních služeb takové podmínky, které
 - umožní uživatelům sociální služby naplňovat jejich lidská i občanská práva
 - zamezí střetům zájmů uživatelů se zájmy poskytovatele sociální služby
- zpracovat ve srozumitelné formě vnitřní pravidla
 - zajištění poskytování sociální služby, včetně stanovení pravidel pro uplatnění oprávněných zájmů uživatelů
 - pro podávání a vyřizování stížností uživatelů, na úroveň služeb
- plánovat průběh poskytování sociální služby podle osobních cílů, potřeb a schopností uživatelů, věst písemně individuální záznamy o průběhu jejího poskytování a zároveň ho hodnotit za účasti uživatele či jeho zákonných zástupců
- vést evidence žadatelů, se kterými nemohl uzavřít smlouvu o poskytnutí sociální služby
- dodržovat standardy kvality sociálních služeb
- vyma případů uvedených v ZSS uzavřít s žadatelem smlouvu o poskytnutí sociální služby

VII. PŮSOBNOST PŘI ZAJIŠTĚNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (§§ 92 - 96 ZSS)

- Zajištění sociálních služeb v mimořádné situaci (Obecní úřad obce s rozšířenou působností - OURP, Krajský úřad - KU)
- Koordinace poskytování sociálních služeb osobám ohroženým sociálním vyloučením v zákonem daných údobích (OURP, KU)
- Prověřování podmínek pro poskytnutí služeb sociální péče osobě umístěné ve zdravotnickém zařízení (OURP)
- Zjišťování potřeb poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území (OURP, KU)
- Zajišťování dostupnosti informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území (obec, kraj)

A. Úkony péče o vlastní osobu

- Sebeobsluha při stravování**
 - příprava stravy: rozlišení jednotlivých druhů potravin a nápojů, výběr nápojů a jedno-

X. OBSAH STANDARDŮ KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (příloha č. 2 prováděcí vyhlášky)

- Cíle a způsob poskytování sociálních služeb**
 - Poskytovatel má písemně definováno a zveřejněno poslání, cíle a zásady poskytování sociální služby a okruh osob, kterým je určena (zásadní)
 - Poskytovatel informuje osoby o možnosti podat stížnost, jakou formou stížnost podat, na koho je možno se obracet, kdo bude stížnost vyřizovat a jakým způsobem, a o možnosti zvolit si zástupce pro podání a vyřizování stížnosti; s tímto postupem jsou rovněž prokazatelně seznámeni zaměstnanci poskytovatele (zásadní)
 - Poskytovatel stížnosti eviduje a vyřizuje je písemně v přiměřené lhůtě
 - Poskytovatel informuje osoby o možnosti obrátit se v případě nespokojenosti s vyřízením stížnosti na nadřízený orgán poskytovatele nebo na instituci sledující dodržování lidských práv s podnětem na prošetření postupu při vyřizování stížnosti
- Ochrana práv osob**
 - Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla
 - pro předcházení situacím, v nichž by v souvislosti s poskytováním sociálních služeb mohlo dojít k porušení základních lidských práv a svobod osob, a pro postup v těchto situacích; podle těchto pravidel postupuje (zásadní)
 - ve kterých vymezuje situace, kdy by mohlo dojít ke střetu jeho zájmů se zájmy

8. Návsatnost poskytované sociální služby na další dostupné zdroje

- Poskytovatel nenahrazuje běžně dostupné veřejné služby a vytváří příležitosti, aby osoba mohla takové služby využívat (zásadní)
- Poskytovatel spolupracuje s právníckými a jinými odborníky, které osoba označí, v zájmu dosahování jejich osobních cílů

Redakční informace:

Autor se pokusil z již novelizovaného zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. vypreparovat nejdůležitější pojmy a definice a vytvořit tak stručnou a přehlednou pomůcku pro rychlou orientaci v problematice sociálních služeb. Některé citace zákona jsou v zájmu rychlé orientace zstručněny. Záměrem této přílohy je prozradit Vám na co nejméně slohově co nejvíc praktických a relevantních informací. Vaše postřehy, připomínky a náměty vítáme na adrese: e.kaplan@ddp10.com © JUDr. Eduard Kaplan